

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-
НАУЧНАТА ОБЛАСТ ОФТАЛМОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ
НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр. 2002-170/66, донесена на 167. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки кој се одржа на 16.9.2016 година, избрани сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научната област офталмологија на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 2.9.2016 година. Во предвидениот рок се пријавил еден кандидат: доц. Каролина Блажевска-Бужаровска, доктор по медицински науки во научната област офталмологија.

Врз основа на приложената документација, како и врз основа на личното познавањето на кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатката доц. д-р Каролина Блажевска-Бужаровска е родена на 30 септември 1962 год. во Скопје. Основно и средно образование завршува во Скопје. На Медицинскиот факултет дипломира во 1986 година, со среден успех 9,26. Веднаш по дипломирањето станува стипендист на Републичкиот секретаријат за координација на научните дејности во траење од една година. Од 1 јули 1988 година е вработена во редовен работен однос на Клиниката за очни болести, каде што работи и денес. По изведувањето на задолжителниот лекарски стаж, на 9 септември 1992 год. го положува стручниот испит. Специјализацијата по офталмологија ја започнува во јули 1989 год., а ја завршува во септември 1992 год., стекнувајќи се со звањето специјалист по офталмологија. Постдипломските студии по предметот Офталмологија ги започнува во 1994 год. Со одбрана на магистерскиот труд „Видно поле и влијание на крвниот притисок кај глауком“ ги завршува во јуни 2001 год со среден успех 9,5. Со одбрана на докторската дисертација со наслов „Трабекулектомија со и без примена на 5-фу кај пациенти со глауком и влијание на васкуларните фактори кај нив“, во 2009 година се стекнува со звањето доктор по медицински науки.

За помлад асистент е избрана во 1991 година на Катедрата по офталмологија при Медицинскиот факултет во Скопје, а звањето асистент по истиот предмет го добива во 1994 година на истата Катедра. Во истото звање повторно е реизбрана во 1998 и 2003 година. Во 2007 година е избрана за генерален секретар на Здружението на офталмолозите на Република Македонија и реизбрана во 2 мандата до денес. Во 2011 година е избрана за насловен доцент во наставно научната област по Офталмологија на Факултетот за медицински науки при УГД во Штип.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање вонреден професор

1. Со Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, УГД – Штип број 2502-37/16 од 2011 година е избрана во наставно-научната област: оптометрија, во звање насловен доцент.
2. Има објавено најмалку пет научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации.

Во периодот од последниот избор па до јавувањето на овој Конкурс, д-р Каролина Блажевска-Бужаровска ги има објавено следните пет научни трудови во меѓународни научни списанија:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Меѓународно научно списание/ меѓународна публикација	Година
1.	K.B.Buzarovska	Pachymetry and visual fields in diagnosis and prognosis of glaucoma.	Bulgarian forum glaucoma.2015.vol5, no2,48-51 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16630	2015
2.	K.Blazevska Buzarovska	Znacenje na perimetrija, pahimetrija I okularna koherentna tomografija vo ran tretman na glaukom	Mak Med Pregled 2014;68(1):86-90 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16642	2014
3.	K.B.Buzarovska, M.Golubovic..	Visual field defects and nerve fiber layer thickness determinate by OCT in glaucoma patients	Bulgarian forum glaucoma.2015;vol5, No2, 52-56 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16629	2015
4.	M.Golubovik, B.Tetesi, I.Isjanovski, K.Buzarovska	Makularna retinosiza I nejzina semiotska vaznost.	MMP2015;69(1):40-44 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16650	2015
5.	Golubovik M, Tatesi B, Blazevska K.	Corneal melting after cataract surgery.	Medicus 2015,Vol20(3):412-415	2015

I. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Доцент д-р Каролина Блажевска Бужаровска е избрана во насловен доцент на Факултетот за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип во 2011 година. Рефератот за избор е објавен во Универзитетски билтен бр 64 од 13 јули 2011 година.

Кандидатката активно учествува во спроведувањето на наставата на прв циклус студии за студиските програми Оптометрија и очна на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Под нејзино менторство дипломирале повеќе од 25 студенти на студиската програма Оптометрија и очна оптика. Член е на комисија за одбрана за завршниот испит кај повеќе од 25 студенти.

Доц. д-р Каролина Блажевска-Бужаровска е автор на една рецензирана скрипта и еден рецензиран практикум за вежби:

1.Каролина Блажевска-Бужаровска (2014). Оптометрија скрипта. Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип: ISBN 978-608-244-319-5

2.Каролина Блажевска-Бужаровска (2014). Оптометрија практикум. Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип: ISBN 978-608-244-340-9

II. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

По изборот во доцент, во период од 2011 до 2016 година, доц д-р Каролина Блажевска-Бужаровска активно работи во научноистражувачката дејност објавувајќи поголем број на трудови.

Објавени трудови со оригинални научни резултати, во научни списанија

K.B.Buzarovska. OCT in patients with trabeculectomy. Bulgarian review of ophthalmology. god LVIV , broi 2,2015, str 10-13.

Во трудот се презентирани резултати на окуларна кохерентна томографија кај пациенти пред операција, трабекулектомија кај пациенти со глауком и истите се споредени со постоперативните наоди. Според нашите резултати постои извесно подобрување во

раниот постоперативен период во наодот на ОЦТ кое се должи на намалување на едем во слоевите на РНФЛ. Овие резултати се компарирани со трудови од светската литература.

1. **K.B.Buzarovska. Pachymetry and visual fields in diagnosis and prognosis of glaucoma.** Bulgarian forum glaucoma.2015.vol5, no2,48-51.

Во овој труд се прикажани резултатите од најновите испитувања за значење на дебелината на корнеа измерена со предна окуларна кохерентна томографија во прогнозата и терапијата на глауком и очна хипертензија. Исто така се дадени резултати од наодите на периметрија (видно поле) кај испитуваната група на пациенти. Компаративните вредност покажале големо значење на истите во прогноза на глаукомот

2. **K.Blazevska Buzarovska. Znacenje na perimetrija, pahimetrija I okularna koherentna tomografija vo ran tretman na glaukom.** Mak Med Pregled 2014;68(1):86-90

Компаративно се следени 34 пациенти кај кои се направени периметрија (виднополе), пахиметрија (дебелина на корнеа) и окуларна кохерентна томографија. Раниот глауком е голем предизвик во лекувањето на неговите рани фази. Затоа е од големо значење неговата сигурна дијагноза и следење со или без терапија. Во нашата студија од најголемо значење беше ОЦТ наодот кој откри 34% истенчувањена РНФЛ што доведе до негов навремен третман.

3. **K.B. Buzarovska, M. Golubovic. Visual field defects and nerve fiber layer thickness determinate by OCT in glaucoma patients.** Bulgarian forum glaucoma.2015;vol 5, No2, 52-56.

Во трудот е направена компарција на резултатите добиени од испитување на 46 пациенти со двете методи на дебелината на РНФЛ и намалување на сензитивноста и резултатот во водно поле. Од најголемо значење е истенчувањето на овој слој во прогноза на глаукомот.

4. **Blazevska Buzarovska K. The correlation between visual field defects and RNFL thickness with OCT in glaucoma patients.** Macedonian Journal of Ophthalmology 2014 vol.1, No1, 13-18.[http:// eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16651](http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16651)

Компаративно се следени 34 пациенти кај кои се направени периметрија (виднополе), пахиметрија (дебелина на корнеа) и окуларна кохерентна томографија. Раниот глауком е голем предизвик во лекувањето на неговите рани фази. Затоа е од големо значење неговата сигурна дијагноза и следење со или без терапија. Во нашата студија од најголемо значење беше ОЦТ наодот кој откри 34% истенчување на РНФЛ што доведе до негов навремен третман.

5. **M.Golubovik, B.Tetesi, I.Isjanovski, K.Buzarovska. Makularna retinosiza I nejzina semiotska vaznost. MMP 2015;69(1):40-44**

Анатомската промена ретиношиза дава големи промени на ретината за што е потребно соодветно хируршко лекување. Макуларната ретиношиза особено е значајна во дијагноза и прогноза на истата. Промената е семиотички и дидактично важна проценка за оперативен третман.

6. **Golubovik M.Tatesi B. Blazevska K.Corneal melting after cataract surgery. Medicus 2015,Vol20 (3):412-415.**

Приказ на случај на ретка компликација која е исклучително тешка за лекување и следење. Ултразвучната енергија при факоемулзификацијата, квалитетот на корнеата и постоперативниот третман се основа за правилно третирање на корнеалниот мелтинг.

Учество на научен собир со реферат (постер/усно)

7. **Блажевска Бужаровска К. Факохирургија кај комплицирани катаракти. Трет Конгрес на офталмолозите на Македонија. Ohrid 2013. Зборник на резимеа. Усна презентација.**

Факохирургијата во РМ се воведува на очните одделенија во последните две години и проблемот на комплицираните катаракти е тема на анализирање на причините и интраоперативната техника. Во трудот се анализирани 23 пациенти со хиперметрични катаракти со псевдоексфолијативен синдром со тесна пупила и со гранично покачен очен притисок. Преодот од екстракасуларна во фако хирургија доведува до дилема кои тврди катаракти да се решаваат со каква енергија.

8. **Blazevska Buzarovska K. The importance of perimetry pachimetry and OCT in the treatment of early glaucoma. X South East European Ophthalmology Society Congress. Ohrid 2013. Book of abstracts pp 48. ISBN 978-973-53-0857-5.** (усна презентација)

Во трудот е направена компарција на резултатите добиени од испитување на 46 пациенти со двете методи на дебелината на РНФЛ и намалување на сензитивноста и резултатот во водно поле. Од најголемо значење е истенчувањето на овој слој во прогноза на глаукомот.

9. **Blazevska Buzarovska K. OCT after trabekulectomy XI South East European Ophthalmology Society Congress, Bucharest 2014. Book of abstracts.** (Усна презентација)

Во трудот се презентирани резултати на окуларна кохерентна томографија кај пациенти пред операција трабекулектомија кај пациенти со глауком и истите се споредени со постоперативните наоди. Според нашите резултати постои извесно подобрување во раниот постоперативен период во наодот на ОЦТ кое се должи на намалување на едем во слоевите на РНФЛ. Овие резултати се компарирани со трудови од светската литература.

10. **Blazevska Buzarovska K. The correlation between visual field defects and RNFL thickness with OCT in glaucoma patients. IX SEEOS Congress, Porotorz Slovenia, 2012. Book of abstracts** (усна презентација)

Компаративно се следени 34 пациенти кај кои се направени периметрија (виднополе), пахиметрија (дебелина на корнеа) и окуларна кохерентна томографија. Раниот глауком е голем предизвик во лекувањето на неговите рани фази. Затоа е од големо значење неговата сигурна дијагноза и следење со или без терапија. Во нашата студија од најголемо значење беше ОЦТ наодот кој откри 34% истенчувањена РНФЛ што доведе до негов навремен третман.

11. **Блажевска Бужаровска К., Димовска В., Богданова И., Голубовиќ М. Трабекулектомија-десет година касније. 13 конгрес офталмолога Србије, Белград, 2012. Зборник радова** (усна презентација)

Во трудот се прикажани резултатите од операција на глаукома трабекулектомија во периодот од 10 години на Клиниката за очни болести. Од анализираниите 1.228 истории на болни се доаѓа до заклучок дека се појавиле 4,5% рани посотперативни компликации (хипотонија, серозна аблација) и 1,2% доцни компликации (катаракта затворање на фистулизирачкото перниче).

12. **Блажевска Бужаровска К. Димовска В., Богданова И., Трпевска Н., Значај периметрије, пахиметрија и ОЦТ у третману раног глаукома. 1 конгрес глаукоматолога Србије, Копаоник, 2013. Зборник радова** (усна презентација)

Во трудот се анализирани првичните резултати со воведување на новата метода на ОЦТ и нејзина примена кај напреднат и ран глауком. Споредување на повеќе автори за нормални референтни вредности за средна дебелина на супериорен, инфериорен, темпорален и назален квадрант.

13. **Блажевска Бужаровска К., Богданова И. Резултати пахиметрије и ултразвук код глаукоматозних пациената са катарактом и исход операције. 1 конгрес глаукоматолога Србије, Копаоник, 2013 Зборник радова** (усна презентација)

Предоперативното испитување на пахиметрија и ултразвук на пациентите со глауком и катаракта го помага предвидувањето на интраоперативната енергија за текот на операцијата, изборот на вискозупстанцата, големина на капсулорекса и видот на интраокуларната леќа. Должината на окото мерено со ултразвук и дебелината на корнеа можат да бидат предилекциони за појавата на корнеален посопертивен едем.

14. **К.В. Buzarovska. Cataract surgery in patients with maular degeneration, II Congress of ophthalmologists of Kosova 2015. Book of abstracts.** (усна презентација)

Во трудот е направена опсежна анализа најновата светска стручна литература за оперативен зафат на катаракта кај пациенти со макуларна дегенерација. Кој да го изведува зафатот дали искусен или почетник, проблемот е етички поради лошата прогноза на дегенерацијата. Но со добра офталмолошка подготовка на пациентот, како и со јасно објаснување на постоперативните очекувања може да се добар постоперативен резултат за пациентот.

15. **K.Blazevska.Phacoemulsification in patients with glaucoma for beginners.** Book of abstracts. European congress of ophthalmology. SOE Vienna 2015 (постер)

Во трудот се прикажани најчестите проблеми кај операција на катаракта со факоемулзификација кај пациенти со глауком (тесна зеница, ПЕХ синдром-слаби зонули). Помошни ирис ретрактори, помала енергија и вакуум при факоемулзификацијата даваат помалку интраоперативни и постоперативни компликации. Резултатите покажуваат подобра видна функција кај пациентите со предоперативна трабекулектомија.

Член на уредувачки одбор на научно списание

Каролина Блажевска-Бужаровска е член на Уредувачки одбор на Macedonian Journal of ophthalmology основано во 2014 год.

Член на организационен одбор на научен собир

Каролина Блажевска-Бужаровска била член на Организационен одбор на Трет конгрес на офталмолозите на РМ, Охрид, 2013.

Студиски престој во странство

Болница „Флоренс Најтингел“ во Истанбул, 2013, едукација од страна на Министерство за здравство, во траење од 1 месец.

Рецензент на научни трудови

Во изборниот период, доц д-р Каролина Блажевска-Бужаровска е рецензент на 3 труда поднесени за публикување во Македонски медицински преглед.

III. СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА И ОРГАНИЗАЦИСКО-РАЗВОЈНА ДЕЈНОСТ

Труд објавен во стручно популарно списание

Блажевска Бужаровска К. Ласерска и хируршка терапија на глауком Vox Medici (специјалистички прилог) 2014.

Во трудот се презентирани методите за хируршки и ласерски третман на глаукомот, ласер трабекулопластика, селективна ласер трабекулопластика, новите методи на хирургија со импланти и стандардната метода трабекулектомија.

Секциско предавање на стручен собир

Блажевска Бужаровска К. Периметрија во дијагностика на очните заболувања. Секциски состанок на здружение на офталмолози на РМ, Скопје, 2012 Во трудот се дадени основните и напреднати нарушувања во видното поле кај пациентите со глауком и нивно значење во лекувањето на глаукомот.

Блажевска Бужаровска К. ОЦТ во дијагностика на глауком - наши искуства. Петти Меѓународен офталмолошки симпозиум, 2014 (усна презентација)

Презентирана е теоретската примена на кохерентна томографија на очниот нерв и макулата. Постојат два модалитети за интерпретација на резултатите субјективен и објективен, а ОЦТ читањата се прават во 2 стадиума- квалитативно/квантитативен и дедукција/синтеза. Особено значење има при дијагностика на препериметриски глауком и цистоиден макуларен едем.

Техничко унапредување

Во 2012 год. по владината набавка на нова апаратура беше дел од тимот кој ја воведо окуларна кохерентна томографија на Клиниката за очни болести во Скопје.

Учество во проект

Проект на МЗ на РМ за формирање на работна група за ревизија на болнички истории по пат на телемедицина во јавни здравствени установи од секундарно ниво. Ноември 2014 – во тек.

Елаборати и експертизи

Во изборниот период Каролина Блажевска-Бужаровска има направено 5 судски вештачења.

Член на универзитетски и владини тела

Член на Комисијата за изнаоѓање законско решение за професијата оптометрист формирана од Министерството за здравство (2014).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Комисијата со задоволство констатира дека според објавените научни трудови, учеството во научноистражувачки проект, учеството на научни собири, изведувањето на наставата на УГД и од позитивна евалуација од студентите, но и од другите научно-наставни активности, наведени во рефератот, доц. д-р Каролина Блажевска-Бужаровска поседува извонредни квалитети за изведување на наставната, научноистражувачката, стручно-апликативната и организационата работа. Особено треба да се истакне нејзината исклучително плодна научноистражувачка активност со меѓународно верифицирани резултати.

Според Законот за високо образование и Правилникот за единствените критериуми за избор во наставни, наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, кандидатката доц. д-р Каролина Блажевска-Бужаровска ги исполнува критериумите да биде избрана во звањето вонреден професор.

Според тоа, Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет да го усвои нашиот предлог и кандидатката доц. д-р Каролина Блажевска-Бужаровска да ја избере во звањето вонреден професор од наставно-научната област офталмологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Невенка Лабан Гучева, вонреден професор, претседател, с.р.

Проф. д-р Милица Ивановска, проф., член, с.р.

Проф. д-р Зденка Стојановска, вонреден професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ НА Д-Р КАРОЛИНА БЛАЖЕВСКА БУЖАРОВСКА

Ред. бр.	НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	Поени
4.	Избор во звање доцент	30
	ВКУПНО	30

Ред. бр	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	Поени				Вкупно
		Во земјава		Во странство		
		број	поени	број	поени	
4.	Труд со оригинални научни резултати објавен во научно/стручно списание опфатено во (СЦИ/ЦА/останати) 5 труда во ЦА списанија (реден бр. 2, 3, 4, 6, 7) 2 труда во останати списанија (реден бр. 1,5) 4 труда (реден бр. 1,2,3,5) се со еден автор и се множат со коеф 1,3	2 x 6 1x6x1.3 1x3 x1.3	23.7	1 x 6 1x6x1.3 1x3 x1.3	17.7	41.4
9.	Учество на научен собир со реферат (постер/ усно), во земјава и во странство 2 учества со усна презентација (реден бр. 1, 2) во земјава 7 учества со усна презентација (реден бр. 10,11,12,13,14,15,16) во странство	2 x 1,5	3	6 x 2 1x1	13	16
15.	Член на уредувачки одбор на научно списание (СЦИ/ЦА/останати) (Реден број 17)	1				1
19.	Член во организационен одбор на научен собир (Реден број 18)	1	1			1
22	Студиски престој во странство (Реден број 19)					8
23.	Рецензент на научен труд (СЦИ/ЦА/останати) 3 труда во ЦА списание (реден бр. 20)	3 x 1,5				4,5
	ВКУПНО					72

Ред. бр.	СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ И ОРГАНИЗАЦИСКО-РАЗВОЈНА ДЕЈНОСТ	Поени				Вкупно
		Во земјава		Во странство		
		број	поени	број	поени	
5.	Труд во стручно (научно-популарно) списание (Реден број 21)	1	2			2
8.	Учество на стручен собир со реферат (реден број 22,23)	1	0,5	1	1	1,5
13.	Учесник во проект Ред број 25	1	5			5
15.	Техничко унапредување (реден број 24)	1	2	1		2
17.	Елаборати и експертизи	5	2			10

27.	Член на универзитетски и владини тела (реден број 28)	1	5			5
29.	Член на институтски орган, комисија (реден број 54 и 55)	2	2			4
	ВКУПНО					29.5
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					131.5